

PÄÄTÖKSET

Nrot 1) 453/2020
2) 454/2020

Dnrot 1) ESAVI/15287/2019
2) ESAVI/15391/2019

Annettu julkipanon jälkeen
16.12.2020

ASIAT

- 1) Vesilain mukaisen päätöksen nro 126/2004/4 muuttaminen väylän osalta, Naantali
- 2) Vesilain mukaisen päätöksen nro 84/2008/2 muuttaminen väylän osalta, Naantali

HAKIJA

Naantalin Satama Oy

HAKEMUSTEN VIREILLETULO

Naantalin Satama Oy on 2.5.2019 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemissaan ja myöhemmin täydentämissään hakemuksissa hakenut 1) Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 126/2004/4 ja 2) Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 84/2008/2 muuttamista niin, että päätösten mukainen väylä väyläalueineen määrätään Naantalin satama-alueella yleiseksi paikallisväyläksi, jonka ylläpitäjä on Naantalin Satama Oy.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 10 luvun 2 §:n 2 momentti ja 4 § sekä 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HAKEMUKSIA KOSKEVAT LUVAT JA LAUSUNTO

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 31.12.2004 Merenkululaitokselle antamallaan päätöksellä nro 126/2004/4 muun muassa muuttanut Naantalin 13,0 m:n väylän 15,3 m:n väyläksi ja vahvistanut väylän uuden sijainnin ja väyläalueen.

Väylää koskevat määräykset 12 ja 13 kuuluvat seuraavasti:

12) Merenkululaitoksen on pidettävä väylä laitteineen asianmukaisessa kunnossa ja huolehdittava omalta osaltaan siitä, että väylää käytetään niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa muulle merialueen käytölle.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6000
ymparistoluvat.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
PL 110
00521 Helsinki

13) Luvan saaja on vastuussa väylästä ja väylän käytöstä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä siten, kuin vesilaissa on säädetty.

Vaasan hallinto-oikeus on 5.10.2006 antamallaan päätöksellä nro 06/0280/3 muuttanut joitakin edellä mainitun päätöksen muita lupamääräyksiä.

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 15.12.2008 Merenkululaitokselle ja Naantalin kaupungille antamallaan päätöksellä nro 84/2008/2 muun muassa muuttanut päätöksessä nro 126/2004/4 määrättyä Naantalin väyläaluetta välillä Naantalin satama–Rajakari määräämällä Moton matalikon alueen osaksi julkista kulkuväylää.

Julkista kulkuväylää koskevat lupamääräykset 13 ja 14 kuuluvat seuraavasti:

13) Merenkululaitoksen on pidettävä väylä laitteineen asianmukaisessa kunnossa ja huolehdittava omalta osaltaan siitä, että väylää käytetään niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa muulle merialueen käytölle.

14) Merenkululaitos on vastuussa väylästä ja väylän käytöstä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, haitasta tai muusta edunmenetyksestä siten, kuin vesilaissa on säädetty.

Vaasan hallinto-oikeus on 15.7.2009 antamallaan päätöksellä nro 09/0236/1 pysyttänyt ympäristölupaviraston päätöksen nro 84/2008/2.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 21.6.2017 antamallaan päätöksellä nro 147/2017/2 muun muassa myöntänyt Neste Oyj:lle pysyvän käyttöoikeuden laiturin 3 ja sen laajennuksen sekä siihen liittyvän kiinnitystihtaalien rakenteita varten noin 1,6 ha:n suuruiseen osaan kiinteistön Kauppila 529-432-1-4 vesialueesta Naantalin kaupungissa. Hakemusasiakirjojen mukaan Neste Oyj:n vesialueella sijaitseva käyttöoikeusalue on ennen 21.6.2017 annettua päätöstä ollut 8,678 ha ja se sijaitsee pääosin laituiden 1 ja 2 edustalla. Tieto perustuu Maanmittauslaitoksen 3.4.2012 päiväämään kiinteistöjen rajankäyntitoimituksen pöytäkirjaan.

Vaasan hallinto-oikeus on 7.11.2019 antamallaan, lainvoiman saaneella päätöksellä nro 19/0218/2 muun muassa hylännyt Naantalin kaupungin valituksen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä nro 147/2017/2.

Väylävirasto on 27.3.2019 Naantalin Satama Oy:lle antamassaan lausunnossa todennut, että edellä mainittujen ympäristölupaviraston päätösten perusteella Väylävirasto toimii vesilain tarkoittamana väylänpitäjänä myös Naantalin Satama Oy:n hallinnoimalla vesialueella. Satama-alueen operatiivinen väylänpito on kuitenkin siirretty sataman vastuulle osapuolten keskinäisellä sopimuksella. Sen avulla ei kuitenkaan voida siirtää väylänpitäjän vastuuta kokonaisuudessaan pois Väylävirastolta satama-alueella.

Vesilain mukaisen väylänpitäjän vastuun siirto satamalle edellyttäisi Naantalin 15,3 m väylän juridisen aseman muuttamista julkisesta kulkuväylästä sataman vastuulla olevaksi väyläksi Naantalin satama-alueella. Väylävirasto on katsonut, ettei ole estettä sille, että kyseinen julkinen väylä muutetaan sataman vastuulla olevaksi väyläksi Naantalin satama-alueella. Muutoksessa tulee ottaa huomioon satama-alueen läpi kulkeva Luonnonmaan itäpuolinen väylä (Naantalin sisäsataman väylä) niin, että väylää käyttävälle vesiliikenteelle turvataan nykytilanteen mukainen esteetön kulku satama-alueen läpi.

HAKEMUSTEN SISÄLTÖ

Merenkululaitoksen väyliin liittyvät tehtävät ovat sittemmin siirtyneet Liikennevirastolle, joka muuttui 1.1.2019 Väylävirastoksi. Sen vastuulla on toimia väylänpitäjänä valtion väyläverkolla.

Naantalin kaupunki on aiemmin toiminut satamanpitäjänä Naantalin satama-alueella. Kunnalliset satamat oli kuntalain säännösten muutosten johdosta yhtiöitettävä 1.1.2015 mennessä. Naantalin kaupunki on siirtänyt satamatoiminnot perustamalleen ja kokonaan omistamalleen Naantalin Satama Oy:lle. Se on 1.1.2015 alkaen harjoittanut satamatoimintaa ja toiminut satamanpitäjänä Naantalin satama-alueella.

Ympäristölupaviraston vuosien 2004 ja 2008 päätösten mukaan Naantalin 15,3 m:n väylä on Naantalin sataman alueellakin valtion julkinen kulkuväylä. Naantalin Satama Oy on hakenut, että väylä väyläalueineen muutetaan valtion julkisesta kulkuväylästä yleiseksi paikallisväyläksi siltä osin kuin se sijaitsee Naantalin sataman satama-alueella ja että Naantalin Satama Oy määrätään yleisen paikallisväylän ylläpitäjäksi.

Lisäksi hakija on pyytänyt, että yleisen paikallisväylän sijainti ja väyläalue Naantalin satama-alueella vahvistetaan aiempia lupamääräyksiä vastavasti ja Naantalin Satama Oy määrätään ylläpitämään ja huolehtimaan yleiseksi paikallisväyläksi muutettavasta väylästä laitteineen sekä vastaamaan väylän käytöstä mahdollisesti aiheutuvasta haitasta, vahingosta ja muusta edunmenetyksestä siten kuin vesilaissa on säädetty.

Haetut muutokset noudattavat vallitsevaa olotilaa ja Väyläviraston tahtoa sekä väyläinvestoinnin tehneiden osapuolten sopimusta. Merenkululaitos ja Naantalin kaupunki ovat vuonna 2001 solmineet yhteistoimintasopimuksen Naantalin 15,3 m:n väylän rakentamisesta. Sopimuksessa on sovittu vastuualueista seuraavasti: "Merenkululaitoksen vastuualueena on väyläalue satama-alueen rajaan saakka. Naantalin kaupungin vastuualueena on väyläalue satama-alueen rajalta satamaan". Sopimuksen kohdan 11 mukaisesti Naantalin kaupunki on vastannut rakennetun väylän ja sen laitteiden kustannuksista satama-alueella.

Satama-alueella sijaitsevan väylän osan oikeudellinen luonne ja sitä koskeva ylläpito ja vastuu tulee määrätä asiallisesti samanlaiseksi kuin Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston päätöksessä nro 59/05/2 on määrätty Raahen 10,0 m:n väylästä satama-alueella.

HAKEMUKSISTA TIEDOTTAMINEN

Kyseessä ovat samaan asiakokonaisuuteen liittyvät hakemukset, joista vesilain 11 luvun 10 §:n 1 momentin tai 11 §:n mukainen tiedoksianto ei ole tarpeen asian laadun vuoksi.

Hakemuksista on 4.9.2019 pyydetty lausunnot Väylävirastolta sekä vesiväyliä valvovalta Liikenne- ja viestintävirastolta (eli Traficomilta). Lausunnon pyytäminen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta olisi tässä tapauksessa ilmeisen tarpeetonta (vesilain 11 luvun 6 §). Neste Oyj:ltä on lisäksi 28.10.2019 pyydetty lausunto sen ilmoitettua haluavansa lausua asiassa.

LAUSUNNOT

1) **Väylävirasto** on todennut antamassaan lausunnossa, että kyseinen väylän osa voidaan muuttaa hakemuksessa esitetyllä tavalla yleiseksi paikallisväyläksi. Muutoksessa tulee aikaisemman suostumuskirjeen mukaisesti ottaa huomioon satama-alueen läpi kulkeva Luonnonmaan itäpuolinen väylä (Naantalin sisäsataman väylä), jota käyttävälle vesiliikenteelle tulee turvata nykytilanteen mukainen esteetön kulku satama-alueen läpi.

2) **Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)** on todennut, ettei sillä ole lausuttavaa itse muutoksesta. Mikäli väylän ylläpitäjä muuttuu, tulee hankkeesta vastaavan ilmoittaa väylän ylläpitäjän muutoksesta vesiväyliä muutos- ja viestintävirastolle ilmoitusmenettelylomakkeella, joka on ladattavissa Traficomien internetsivuilla (Liikenne > Merenkulku > Vesiväylänpito). Ilmoitus on toimitettava Traficomille joko internetsivujen kautta, sähköpostitse kirjaimoon tai postitse.

3) **Neste Oyj** on katsonut, että hakemus tulee hylätä lakiin perustumattomana. Naantalin Sataman tarkoituksena on ilmeisesti päästä perimään Nesteeltä kyseisen väylän käytöstä maksuja, koska sillä ei ole enää 1.1.2015 jälkeen ollut mahdollisuutta periä Nesteeltä satamamaksuja.

Vesilaissa ei ole säännöstä, jonka nojalla julkinen väylä voitaisiin tai tulisi muuttaa yleiseksi paikallisväyläksi. Lausuja on vastaavasti katsonut, että vesilain 10 luvun 4 § ei tule asiassa sovellettavaksi.

Hakemuksessa ei ole esitetty mitään tosiasiallista perustetta, jonka perusteella julkinen väylä olisi syytä muuttaa yleiseksi paikallisväyläksi ja Naantalin Satama Oy väylän luvanhaltijaksi ja ylläpitäjäksi. Sen sijaan Neste Oyj:llä on perusteltu intressi vastustaa hakemuksen mukaista muutosta.

Naantalin Satama Oy:n perustelut ovat virheelliset siltä osin kuin se väittää huolehtineensa väylän ylläpidosta koko Naantalin Satama Oy:n satamajärjestyksessä määritellyllä Naantalin satama-alueella. Satama ei ole maininnut, että Neste on osin vastannut operoimansa öljysataman edustan väylä- ja vesialueen ylläpidosta. Neste Oyj on itse muun muassa ruopannut Naantalin jalostamon 1-laiturin edustan väyläalueen.

Sillä osalla julkista väylää, joka johtaa Neste Oyj:n satamaan, ei ole suurta määrää merimerkkejä saati muuta ylläpidettävää infrastruktuuria, josta Naantalin Satama ylittää huolehtisi.

Liikennevirasto on aikanaan tehnyt erilaisia ratkaisuja ja sopimuksia väylän ylläpitovelvollisuuden määrittelyssä. Porvoon Kilpilahden sataman osalta Neste Oyj vastaa ylläpitokustannuksista vastuualueen rajalta operoimansa öljysataman laitureihin saakka siitä huolimatta, että kyse on julkisesta väylästä. Neste Oyj on katsonut, että Naantalin väylän vastuukysymykset ja kustannukset on luontevaa järjestää vastaavalla tavalla kuin Kilpilahden osalta on tehty.

Kun satamalait 1.1.2015 kumottiin, maksujen tuli perustua vain tarjottuihin ja käytettyihin palveluihin. Neste ei käytä mitään Naantalin Sataman palveluja, vaan operoi ja ylläpitää itse kaikki oman öljysatamansa tarvitsemat palvelut ja vastaa satamansa toiminnasta ja siihen liittyvistä viranomaisyhteyksistä kaikilta osiltaan.

Neste on jo aiemmin ilmoittanut Naantalin Satama Oy:lle ja välimiesmenettelyn jälkeen Väylävirastolle, että se voi vastata omasta osuudestaan öljysatamaansa johtavan väylän kunnossapidon maksuista.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on 25.9.2019 antamassaan selityksessä todennut, että Luonnonmaan itäpuolista väylää (Naantalin sisäsataman väylä) kulkevalla vesiliikenteellä tulee olemaan nykytilanteen mukainen esteetön kulku satama-alueen läpi myös sen jälkeen, kun väylä muutetaan julkisesta kulkuväylästä Naantalin Satama Oy:n vastuulla olevaksi yleiseksi paikallisväyläksi.

Hakija on Neste Oyj:n lausunnon johdosta 29.11.2019 antamassaan selityksessä todennut, että Naantalin kaupunki ja Väyläviraston edeltäjä Merenkululaitos ovat yhdessä rakentaneet ja maksaneet Naantalin satamaan johtavan 15,3 m:n väylän ja hakenneet sille vesilain mukaisen luvan. Naantalin Satama Oy ja Väylävirasto ovat myös ylläpitäneet väylää. Neste Oyj ei ole osallistunut väylän rakentamiseen, kustantamiseen tai ylläpitoon. Neste Oyj vain käyttää satama-alueen väyliä kuten muidenkin käyttäjien satama-alueelle tulevat alukset.

Neste Oyj on lausunnossaan esittänyt väitteitä, jotka eivät liity hakemukseen. Niiden huomioon ottaminen tai arviointi ei kuulu lupaviranomaisen toimivaltaan.

Väylävirasto on antanut suostumuksensa väylän juridisen aseman muuttamiseksi. Neste Oyj ei voi vaatia, että se määrättäisiin Naantalin Satama Oy:lle kuuluvan väylän ylläpitäjäksi eikä Neste Oyj:llä liioin ole oikeutta vastustaa lupapäätösten muuttamista, koska sitä haetaan vastaamaan väylän rakentaneiden osapuolten sopimusta. Naantalin Satama Oy on uudistanut hakemuksensa ja pyytänyt sen hyväksymistä.

Naantalin Satama Oy on vuosikymmenten aikana rakentanut ja ylläpitänyt sataman infrastruktuurin. Satama-alueella on useita väyliä, jotka palvelevat kaikkia satama-alueella liikennöiviä aluksia. Neste Oyj ei ole miltään osin vastannut väylien ylläpidosta. Neste Oyj:n ja Naantalin kaupungin vuonna 1956 tekemän sopimuksen perusteella Neste Oyj on velvollinen huolehtimaan laituriensa ja niiden edustan ylläpidosta, mihin muun ohella kuuluu Neste Oyj:n tarpeelliseksi katsomat laituriensa edustan ruoppaukset. Kyse ei ole väylän ylläpidosta. Naantalin Satama Oy on huolehtinut ja vastannut väylien ruoppauksista ja muusta ylläpidosta.

Raahen 10,0 m:n väylän juridinen status on samanlainen kuin mitä hakemuksessa pyydetään. Ylläpito ja vastuu on jaettu ympäristölupaviraston päätöksellä satama-alueella Raahen Satama Oy:lle ja sen ulkopuolella Väylävirastolle. Porvoon Kilpilahden satama ei ole yleinen kaupallinen satama.

Naantalin kaupungin ja Nesteen välimiesmenettelyssä käsitellyllä riidalla ja sen ratkaisulla ei ole liityntää tai merkitystä tässä hakemuksessa. Yleisiä kulkuväyliä ei voi sulkea, niiden käyttämistä ei saa estää eikä niistä vesilain 10 luvun 10 §:n mukaan saa periä maksua.

Hakijan pyynnöstä on 6.4.2020 järjestetty puhelinkokous, jossa hakija selosti vielä Naantalin Satama Oy:n toimintaa tarkemmin sekä väylän historiaa ja merkitystä. Kokoukseen osallistuivat hakijan edustajien lisäksi Naantalin kaupungin lakimies ja asian käsittelijät aluehallintovirastossa.

Hakija on lisäksi 20.4.2020 antanut lausunnon Neste Oyj:n vastaavan hakemuksen johdosta ja siinä yhteydessä viitannut nyt kyseessä olevaan hakemukseen pyytäen ensisijaisesti, että julkinen kulkuväylä myös öljysataman turva-alueella määrätään yleiseksi paikallisväyläksi. Mikäli aluehallintovirasto katsoo, ettei turva-alueella sijaitsevaa julkisen kulkuväylän osaa voida muuttaa yleiseksi paikallisväyläksi, Naantalin Satama Oy on toissijaisesti esittänyt, että väylä säilytetään edelleen julkisena kulkuväylänä turva-alueella.

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTON LAUSUNTO

Aluehallintovirasto on 6.4.2020 pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaaliviranomaiselta Tukesilta lausunnon Naantalin öljynjalostamon edustalla merialueella sijaitsevan turva-alueen merkityksestä ja tarpeellisuudesta.

Tukes on 8.4.2020 antamassaan lausunnossa todennut, että on tärkeää suojella suuronnettomuusvaarallisten laitosten ympäristöä niin, ettei alueelle sijoiteta haavoittuvia toimintoja ja myös niin, ettei ympäristön toiminta aiheuta vaaraa tuotantolaitokselle. Meriliikenne lähellä jalostamotoimintoja voi teoriassa lisätä riskiä ulkoapäin aiheutetun onnettomuuden syntymiselle. Lausunnossaan Tukes on katsonut, että ottaen huomioon jalostamon aiheuttama merkittävä onnettomuusvaara on liikennerajoitukset (merialueen turva-alue) syytä pitää alueella voimassa.

MERKINTÄ

Aluehallintovirasto on 16.12.2020 antamillaan päätöksillä nrot 455/2020 ja 456/2020 hylännyt Neste Oyj:n hakemukset koskien Utö–Naantali 15,3 m:n väylän loppuosan ja kahden varmistetun alueen määräämistä yleiseksi paikallisväyläksi, jonka ylläpitäjä olisi Neste Oyj.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISUT

1. Väylä- ja asiaratkaisu

Aluehallintovirasto määrää Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 31.12.2004 antaman päätöksen nro 126/2004/4 mukaisen Naantalin 15,3 m:n väylän ja väyläalueen Naantalin satama-alueella sijaitsevan osan yleiseksi paikallisväyläksi lukuun ottamatta Neste Oyj:lle vesilain mukaan myönnettyjä pysyviä käyttöoikeusalueita (Neste Oyj:n sataman laituiden 1, 2 ja 3 yhteydessä). Julkisen kulkuväylän ja yleisen paikallisväylän raja on esitetty 8.8.2019 päivätyssä piirustuksessa Naantalin satama. Yleinen paikallisväylä voidaan ottaa heti käyttöön.

Aluehallintovirasto muuttaa lisäksi Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 31.12.2004 antaman päätöksen nro 126/2004/4 väylää koskevat määräykset 12 ja 13 kuulumaan seuraavasti (*kursiivilla*):

12) Väyläviraston on pidettävä julkinen kulkuväylä laitteineen asianmukaisessa kunnossa ja huolehdittava omalta osaltaan siitä, että väylää käytetään niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa muulle merialueen käytölle. Naantalin Satama Oy:n on pidettävä yleinen paikallisväylä laitteineen asianmukaisessa kunnossa ja huolehdittava omalta osaltaan siitä, että väylää käytetään niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa muulle merialueen käytölle.

13) Väylävirasto on vastuussa julkisesta kulkuväylästä ja sen käytöstä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, haitasta ja muusta

edunmenetyksestä siten, kuin vesilaissa on säädetty. Naantalin Satama Oy on vastuussa yleisestä paikallisväylästä ja sen käytöstä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä siten, kuin vesilaissa on säädetty.

Muilta osin on edelleen voimassa, mitä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksessä nro 126/2004/4 on määrätty siten kuin Vaasan hallinto-oikeus on sitä päätöksellään 06/0280/3 muuttanut.

Naantalin Satama Oy:n tulee ilmoittaa viipymättä Liikenne- ja viestintävirastolle väylän ylläpitäjän muutoksesta tämän edellyttämällä tavalla.

2. Väylä- ja asiaratkaisu

Aluehallintovirasto määrää Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 15.12.2008 antamalla päätöksellä nro 84/2008/2 julkiseen kulkuväylään lisätyn Naantalin satama-alueella sijaitsevan Moton matalikon alueen osaksi yleistä paikallisväylää.

Aluehallintovirasto muuttaa lisäksi Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 15.8.2008 antaman päätöksen nro 84/2008/2 lupamääräykset 13 ja 14 sekä niitä edeltävän otsikon kuulumaan seuraavasti (*kursiivilla*):

Yleistä paikallisväylää koskevat määräykset

13) Naantalin Satama Oy:n on pidettävä yleinen paikallisväylä laitteineen asianmukaisessa kunnossa ja huolehdittava omalta osaltaan siitä, että väylää käytetään niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa muulle merialueen käytölle.

14) Naantalin Satama Oy on vastuussa yleisestä paikallisväylästä ja sen käytöstä mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä siten, kuin vesilaissa on säädetty.

Muilta osin on edelleen voimassa, mitä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksessä nro 84/2008/2 on määrätty.

Naantalin Satama Oy:n tulee ilmoittaa viipymättä Liikenne- ja viestintävirastolle väylän ylläpitäjän muutoksesta tämän edellyttämällä tavalla.

Perustelut

Yleistä kulkuväylää koskevaa lainvoimaista päätöstä voidaan hakemuksesta muuttaa. Ei ole tarkoituksenmukaista, että Väylävirasto toimii väylänpitäjänä satama-alueella. Naantalin 15,3 m:n väylän nykyinen ylläpitäjä Väylävirasto (entinen Merenkululaitos) ei ole nähnyt estettä väylän loppuosuuden muuttamiseksi yleiseksi paikallisväyläksi, joka olisi Naantalin Satama Oy:n vastuulla. Operatiivinen väylänpito on jo aiemmin siirretty Naantalin Satama Oy:n vastuulle osapuolten keskinäisellä sopimuksella.

Väylän ovat rakentaneet Merenkululaitos ja Naantalin kaupunki yhdessä. Väylää käyttävät sekä Neste Oyj:n öljysatamaan kulkevat alukset että kaikki

väylää pitkin pidemmälle Naantalin satamaan jatkavat alukset, kuten Naantali–Kapellskär autolautta (E 18).

Edellä todetun perusteella aluehallintovirasto katsoo, että Naantalin Satama Oy on käytännössä jo toiminut satama-alueella kuin yleisen paikallisväylän ylläpitäjä. Neste Oyj on lausunnossaan vastustanut Naantalin Satama Oy:n määräämistä kyseessä olevan väylän ylläpitäjäksi jo maksettujen sekä mahdollisten tulevien satamamaksujen perusteella. Aluehallintovirasto katsoo, että satamamaksut eivät kuulu vesilain mukaiseen väyläratkaisuun. Naantalin Satama Oy:n ja Neste Oyj:n välinen riita-asia satamamaksuista ratkaistaan muualla kuin vesilain mukaisessa lupaviranomaisessa. Kulkuväylän käyttämisestä ei kuitenkaan saa vesilain 10 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan periä maksua, joten julkisen kulkuväylän muuttaminen yleiseksi paikallisväyläksi ei muuta väylää maksulliseksi.

Muissa annetuissa lausunnoissa ei ole vastustettu hakemusten hyväksymistä. Aluehallintovirasto katsoo, että ei ole esitetty sellaisia vesilain mukaisia seikkoja, joiden perusteella Naantalin Satama Oy ei voisi toimia kyseessä olevan yleisen paikallisväylän ylläpitäjänä. Näin ollen on perusteltua, että Naantalin Satama Oy:n asema väylän ylläpitäjänä satama-alueella vahvistetaan myös vesilain mukaisesti määräämällä kyseinen väyläosuus yleiseksi paikallisväyläksi sekä muuttamalla vastaavasti väylää koskevia lainvoimaisia päätöksiä.

Naantalin Satama Oy:n tulee vastata yleisen paikallisväylän kunnossapidosta, turvalaitteista ja merkinnöistä vastaavalla tavalla kuin lainvoimaisissa luvissa edellytettiin Merenkululaitokselta.

Koska yleiseksi kulkuväyläksi ei voida määrätä vesialueita, jotka eivät ole avoimia yleistä laiva- tai veneliikennettä varten, tällä päätöksellä määrättyyn yleiseen paikallisväylään eivät sisälly Neste Oyj:lle vesilain nojalla myönnetty pysyvän käyttöoikeuden alueet laitureiden 1, 2 ja 3 yhteydessä. Satama-alueen ulkopuolisilta osiltaan Utöstä Naantaliin johtava meriväylä säilyy julkisena kulkuväylänä, jonka väylänpitäjä on Väylävirasto.

Yleiseksi kulkuväyläksi määräämisen edellytykset ja yleisen kulkuväylän sijainti on käsitelty jo Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksissä nro:t 126/2004/4 ja 84/2008/2. Väylän kulkusyvyys ja sijainti eivät muutu. Väyläalue päivitetään Neste Oyj:lle vesilain mukaan myönnettyjen pysyvien käyttöoikeuksien osalta. Lisäksi aluehallintovirasto määrää, milloin yleinen paikallisväylä otetaan käyttöön.

Yleiseksi kulkuväyläksi määrääminen on vesilain mukainen asia. Vesilain 1 luvun 2 §:ssä on määritelty, mitä lainsäädäntöä on noudatettava sovellettaessa vesilakia. Muussa lainsäädännössä määrätään muun muassa liikumisen rajoittamisesta kemikaalilaitoksen konsultointivyöhykkeellä, jota Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pitänyt tärkeänä, tai vaadituista turvetaisyyksista merellä alusten ohittaessa Neste Oyj:n jalostamon aluetta. Edellä mainitut seikat eivät kuulu vesilain mukaisen asian käsittelyyn eikä

tällä päätöksellä puututa muun lainsäädännön mukaisesti asetettuihin liikumisrajoituksiin tai turvaetäisyyksiin. Niitä joutuu myös Naantalın Satama Oy noudattamaan muun muassa kunnossapitäessään Neste Oyj:n turva-alueen reunalla sijaitsevia kelluvia turvalaitteita.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 10 luvun 2 §, 3 §, 4 §:n 1 momentti ja 10 §

Lausuntoihin vastaaminen

Neste Oyj:n lausunnon johdosta aluehallintovirasto toteaa, että kulkuväylän käyttämisestä ei vesilain 10 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan saa periä maksua, joten julkisen kulkuväylän muuttaminen yleiseksi paikallisväyläksi ei muuta väylää maksulliseksi. Maksuttomuuden on myös Naantalın Satama Oy todennut selityksessään. Ratkaisussa sovelletaan pelkästään vesilakia eikä oteta kantaa Naantalın Satama Oy:n ja Neste Oyj:n väliin kiistaan satamamaksuista.

Muutoin aluehallintovirasto ottaa annetut lausunnot huomioon ratkaisuisissa ja niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSUT

Asia 1

Hakemuksen käsittelymaksu on 4 775 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen vuosien 2019 ja 2020 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan julkiseksi kulkuväyläksi määrittämisestä koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 9 550 euroa. Luvan muuttamisesta koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu, joka on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Käsittelymaksu on näin ollen 4 775 euroa.

Asia 2

Hakemuksen käsittelymaksu on 3 103,75 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen vuosien 2019 ja 2020 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan julkiseksi

kulkuväyläksi määräämistä koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 9 550 euroa. Luvan muuttamista koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu, joka on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Maksu peritään 35 % alempana, kun asian käsittelyn vaatima työmäärä on taulukossa mainittua tai kohdissa 1–2 tarkoitettua työmäärää pienempi. Käsittelymaksu on näin ollen 3 103,75 euroa.

PÄÄTÖKSISTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätökset Naantalin Satama Oy
 Naantalin kaupunki
 Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
 Liikenne- ja viestintävirasto
 Väylävirasto
 Neste Oyj
 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
 Suomen ympäristökeskus

Ilmoittaminen internetissä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätösten antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätökset aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa ylupa.avi.fi. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Naantalin kaupungin verkkosivuilla.

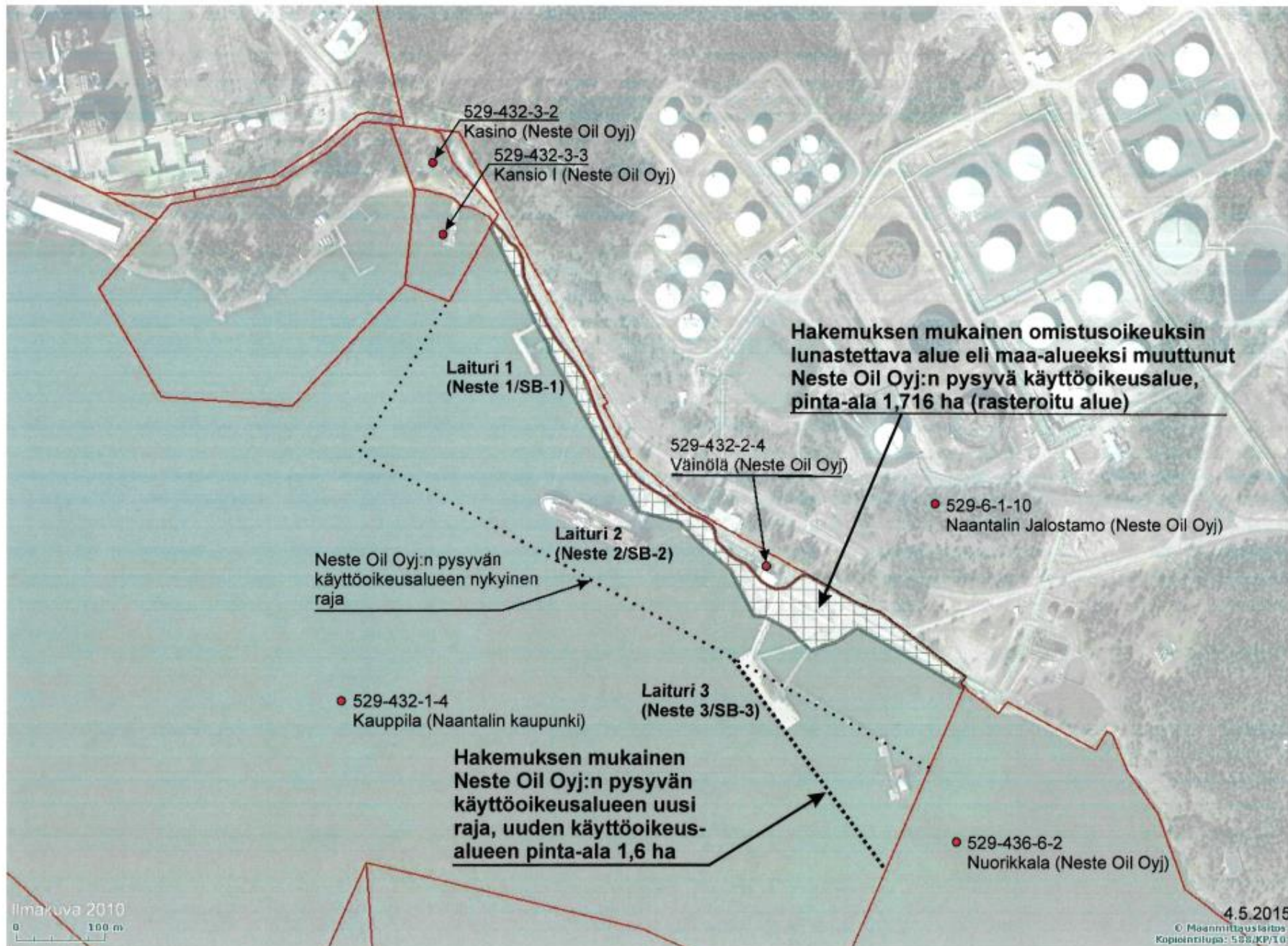
MUUTOKSENHAKU Päätöksiin saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet 1) Neste Oyj:lle myönnetty pysyvät käyttöoikeusalueet
 2) Valitusosoitus

ASIOIDEN KÄSITTELIJÄT

Asiat ovat ratkaisseet ympäristöneuvos Erja Tasanko (pj.) ja johtaja Veli-Matti Uski ja ne on esitellyt ympäristöylitarkastaja Hanna Pesonen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy pvm. **22.1.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>